

РЕШЕНИЕ

№ 8457

София, 08.07.2015

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният административен съд на Република България - Трето отделение, в съдебно заседание на осми юни в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ПАНАЙОТ ГЕНКОВ

ЧЛЕНОВЕ: АЛБЕНА РАДОСЛАВОВА

РУМЯНА ЛИЛОВА

при секретар
на прокурора

Мариана Калчева
Лилия Маринова

и с участието
изслуша
докладваното

от съдията АЛБЕНА РАДОСЛАВОВА
по адм. дело № 11646/2014. 📄

Производството е по чл.208 и следващите от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба от Областна дирекция на МВР – [населено място] чрез юриск. Г. срещу решение № 1549 от 27.06.2014г., постановено по адм.д. № 723/2014г. по описа на Административен съд-Варна, в частта му, в която касаторът е осъден да заплати на Д. Я. П. от [населено място] сумата в размер на 2500 лв, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, както и сумата от 322,71 лв, представляваща обезщетение за имуществени вреди, претърпени от незаконосъобразното действие на полицейски служител при РПУ-А., изразяващо се в отнемане на СУМПС и талона за регистрация на МПС, ведно със законната лихва върху тези суми, считано от 04.03.2014г. до окончателното им изплащане.

Касаторът твърди неправилност на съдебното решение в атакуваната част поради постановяването му в нарушение на материалния закон и необоснованост – касационни основания по чл.208, т.3 от АПК. Моли съдебното решение да бъде отменено като неправилно с произтичащите от това правни последици, а алтернативно – да бъде намален размерът на присъдените обезщетения предвид неправилното приложение на чл.52 от ЗЗД.

Редовно призован за съдебно заседание, ОД на МВР – В., не изпраща представител и не депозира писмени бележки по същество.

Ответникът, Д. Я. П. от [населено място], редовно призован, не се явява и не се представлява. От процесуалния му представител адв.Г.Н. е постъпил писмен отговор на касационната жалба с развити доводи за

неоснователност на същата, съответно – за правилност на съдебното решение на АС- Варна.

Представителят на Върховна административна прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

Касационната жалба е подадена в срока по чл.211,ал.1 от АПК от надлежна страна, за която съдебното решение е неблагоприятно, поради което е допустима. Касационната жалба е предявена само в осъдителната част на решението. В отхвърлителната му част от Д. П. не е постъпила касационна жалба , поради което решението в тази част е влязло в сила като необжалвано.

Разгледана по същество, касационната жалба е частично основателна по следните съображения:

С атакуваното решение АС- В. е уважил частично иска на Д. П. срещу ОД на МВР – В. за присъждане на обезщетение за вреди по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, като е осъдил ответника да заплати на ищеца сумата от 2500 лв,представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в негативни усещания- стрес, тревожност, безсилие при невъзможността да осигури лична подкрепа за семейството си и болната си дъщеря при предварително планирания медицински преглед в Полша, определен за 04.09.2013г., както и сумата от 322,71 лв, представляваща обезщетение за имуществени вреди- закупени самолетни билети за пътуване до Полша, причинени му от незаконосъобразните фактически действия на служители на ответника, изразяващи се в осъществено на 01.09.2013 г. незаконосъобразно отнемане на СУМПС и талона на колата, с която семейството пътува до Полша за планирания преглед , ведно със законната лихва върху присъдените суми, считано от 04.03.2014 г. до окончателното ѝ изплащане. Със същото съдебно решение са отхвърлени исквете над присъдените суми до пълния им предявен размер , както следва – 7000 лв неимуществени вреди и 645.42 лв имуществени вреди като неоснователни.

За да стигне до този правен резултат, Административен съд – Варна, след обсъждане доводите на страните и събраните по делото доказателства-поотделно и в тяхната цялост, е приел,че предявените обективно съединени искове са доказани по основание, тъй като са налице всички елементи от сложния фактически състав на отговорността за вреди по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ . Налице е незаконосъобразно фактическо действие на полицейските органи при ОДМВР- В., изразяващи се в незаконно отнемане на СУМПС и талона на лекия автомобил, с който семейството на ищеца е пътувало за преглед на дъщерята в Полша, осъществено на 01.09.2013 г. Незаконосъобразността на фактическото действие е установено в хода на настоящото съдебно производство при условията на чл.204, ал.4 от АПК, като съдът е приел, че от незаконосъобразното

отнемане на СУМПС и талона на колата за ищеца са настъпили твърдените от него неимуществени вреди - претърпени негативни емоции ,причинени от преживения стрес, безпокойство и тревога от невъзможността да придружи семейството си в този важен за дъщеря му момент- лекарски преглед с прогнозно тежка диагноза, както и твърдените от него имуществени вреди – закупени самолетни билети до Полша. Налице е и пряка и непосредствена причинно- следствена връзка между незаконното отнемане на СУМПС и настъпилите вреди.

Обжалваното съдебно решение е частично неправилно.

Настоящият касационен състав споделя изцяло правния извод на АС-Варна за наличие и доказаност по делото на всички елементи от сложния фактически състав на отговорността за вреди по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ. Налице е незаконосъобразно фактическо действие на полицейски служител към РПУ- А. /попадащо в структурата на ответника ОДМВР- В. /, а именно : неправомерно отнемане на СУМПС и талона на лекия автомобил, с който ищецът е възнамерявал да транспортира семейството си до Полша с цел извършване на планиран преглед на дъщеря му в полска онкологична болница. Отнемането на СУМПС и талона на автомобила, макар и вписани в съставения на ищеца АУАН, не са наложени по съответния ред и форма, поради което не могат да се разглеждат като незаконосъобразно наложена принудителна административна мярка, а правилно са третирани от административния съд като незаконосъобразно фактическо действие- обстоятелство, което самият ответник признава в свое становище изх. № 24962/04.09.2013г.- / л. 48 от първоинстанционното дело/. От незаконосъобразното отнемане на СУМПС и талона на МПС за периода 01.09.2013г. до датата на връщането им на ищеца – 05.09.2013г. , Д. П. реално е претърпял имуществени и неимуществени вреди от вида на твърдените от него, като същите се в пряка причинно-следствена връзка именно с неправомерното фактическо отнемане на гореизброените документи, без които пътуването с автомобил до Полша е осуетено.

Правилно съдът е осъдил касатора да заплати на Д. П. имуществени вреди в размер на 322,71 лв, съставляващи половината от заплатената цена на самолетните билети до Полша за трима от членовете на семейството на ищеца с цел осъществяване на планирания за 04.09.2013г. преглед на дъщерята на П... Неоснователни са развитите от касатора твърдения за недоказаност на тези вреди. Видно от представения по делото разходен касов ордер / неоспорен като документ от ответника при представянето му/, както и от събраните по делото свидетелски показания, изводът на административния съд за реалното плащане на присъдената като имуществена вреда сума за закупуване на самолетни билети за Полша се явява основателен и доказан.

Неправилно обаче съдът е определил размера на дължимото на Д. П.

обезщетение за неимуществени вреди.

Според чл.4 от ЗОДОВ държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Законът не установява критериите за определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди. Съгласно §1 от ЗР на ЗОДОВ за неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на гражданските и трудовите закони. В случая приложение намира разпоредбата на чл.52 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/, съгласно която обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Изискването за справедливо определяне на обезщетението за неимуществени вреди е свързано с преценката на конкретни, обективно настъпили обстоятелства, включително и периода, през който те са търпени.

Безспорно ищецът е претърпял негативни усещания от незаконното отнемане и задържане на СУМПС и талона на МПС, но съдът неправилно и в нарушение разпоредбата на чл.52 от ЗЗД е приел, че за тези неимуществени вреди се дължи обезщетение в размер на 2500 лв. Съобразявайки периода на неправомерното задържане на документите, в т.ч. сезирането на директора на ОДМВР-В. с жалба от 02.09.2013г., извършената от същия съвременна консултация със специализираните звена в същата структура, изразили своевременно становището си на 04.09.2013г. и връщането на СУМПС и регистрационния талон на ищеца на 05.09.2013г., следва да се приеме, че справедливият размер на обезщетението за причинените му вреди е 1500 лв. Съдебното решение на АС-Варна в частта му, в която ОД на МВР-В. е осъдена да заплати на Д. П. обезщетение в размер над 1500 лв до присъдения размер от 2500 лв се явява неправилно като постановено в противоречие с материалноправните разпоредби. Същото следва да бъде отменено в тази му част, а искът, предявен срещу ОД на МВР - В. за сумата над 1500 лв следва да бъде отхвърлен.

С оглед гореизложеното и на основание чл. 221, ал.2 от АПК във вр. с чл. 222, ал.1 от АПК, Върховният административен съд, трето отделение

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 1549 от 27.06.2014г., постановено по адм.д. № 723/2014г. по описа на Административен съд- Варна В ЧАСТТА МУ, в която Областна дирекция на МВР- В. е осъдена да заплати на Д. Я. П. от [населено място] обезщетение за неимуществени вреди в размер над 1500 /хиляда и петстотин / лева до присъдения размер от 2500 /две хиляди и петстотин /лв, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 04.03.2014 г. до окончателното ѝ изплащане и

ВМЕСТО него, ПОСТАНОВЯВА :

ОТХВЪРЛЯ иска на Д. Я. П. от [населено място], предявен срещу Областна дирекция на МВР - В. за сумата над 1500 /хиляда и петстотин/ лв до присъдения размер от 2500 /две хиляди и петстотин/ лв, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, причинени му от осъщественото на 01.09.2013г. незаконосъобразно фактическо действие на полицейски служител при РПУ-А. – отнемане на СУМПС и талон на МПС .

ОСТАВЯ В СИЛА решението в останалата му обжалвана част.

Решението е окончателно.

Особено мнение: